

VOLKS BELANG

“ Migratiestop opheffen ”

Pleidooi voor een liberaal Europa

De Europese Unie heeft jaarlijks 13,5 miljoen migranten nodig.

Liberalen moeten niet alleen voorstander zijn van een vrij verkeer van goederen, diensten en kapitaal, maar ook van personen. Zowel om principiële als om demografische redenen dient de migratiestop van de jaren zeventig, opgeheven te worden. Dat schrijft Mathias De Clercq in een opvallend “Pleidooi voor een liberaal Europa”.

“De vrijheid van beweging vormt een fundamenteel liberaal beginsel. Het openstellen van onze grenzen is een noodzaak, gelet op de dalende geboortecijfers en een verouderende bevolking”, zegt hij.

Om de verhouding tussen actieve en gepensioneerde burgers stabiel te houden, heeft de Europese Unie jaarlijks 13,5 miljoen migranten nodig. Zij vertegenwoordigen mankracht en verzekeren een hogere consumptie. In geen geval mag de immigratie uitsluitend bestaan uit voor Europa economisch nuttige personen, vermits dit een naïef geloof in de mogelijkheden van economische planning zou veronderstellen en afbreuk zou doen aan het liberale fundament van individuele gelijkwaardigheid, aldus De Clercq.

Lees meer blz. 6.

LVS SV STUDIEDAG AFRICA NOT A COMMON DESTINATION

Wanneer: zaterdag, 29 april 2006 - 10 uur
Waar: De Ligne-gebouw (DEXIA), De Lignestraat 2 te 1000 Brussel

Thema's :

Visie over de toekomst van het Afrikaanse continent en de rol van het Westen
Peacekeeping en democratie in Afrika als fundament voor verdere ontwikkeling
Afrikaanse cultuur en gebruiken als hefboom of hinderpaal
Economie in Afrika, ontwikkeling en stimulering

Indien u graag een uitnodiging ontvangt, gelieve uw e-mail of adres door te geven op info@lvsv.be
Voor meer informatie kan u steeds terecht bij
Bram Machtelinckx, 0476 58 49 42
Jean-Jacques De Gucht, 0476 73 49 98

www.lvsv.be

Wallo-Brux

De aanhoudende kritiek van de media op de Koning en de Kroonprins en de stellingenoorlog rond de staatshervorming volgend jaar vormen een bijzonder gevaarlijk mengsel dat het voortbestaan van de Belgische constitutionele monarchie kan bedreigen. In de regeringsperiode van Boudewijn straalde de monarchie afstand en gezag uit zodat de middelpuntvliedende krachten in tijden van crisis door Boudewijn zelf werden bedwongen.

Die tijd is voorbij. Albert heeft in uitzonderlijke omstandigheden zijn broer moeten opvolgen, maar kon moeilijk het charisma en de macht van Boudewijn evenaren. Zijn zoon, de Kroonprins, ligt nu zwaar onder vuur in de media en bindt een gevecht aan met de politiek om kost wat kost een louter protocolaire functie van de Koning in de toekomst te counteren. De politieke wereld voelt dit en zet zich schrap bij incidenten, zoals naar aanleiding van de publicatie van een interview van de Kroonprins in enkele kranten.

De toekomst van België hangt in de eerste plaats af van het federaliseringsproces door de staatshervorming. Koning Albert richtte zijn banbliksems en zijn waarschuwing tegen de separatisten aan het verkeerde adres. Het is zijn recht om te waarschuwen voor extreem separatisme, maar niet degene die een verbetering van de federale structuur willen, maar zij die alles tegenhouden, vormen vandaag een bedreiging voor het voortbestaan van het land.

Eén van die nieuwe bedreigingen is het opdoemen van een oud Francofoon spook "de Wallo-Brux"-gedachte, de droom van Wallonië om een verbinding te maken met Brussel door het aanhechten van enkele Vlaamse gemeenten in de rand. Elio Di Rupo heeft laten weten dat na de federale verkiezingen van uiterlijk juni 2007 de uitbreiding van Brussel op de politieke agenda komt. Di Rupo

is nog altijd geen vragende partij voor een staatshervorming, maar als die er komt dan zal de uitbreiding van het Brussels Gewest wel een punt worden voor de Franstaligen.

Het solidariteitsidee tussen de Walen en de Brusselaars is voor de Vlamingen altijd een doorn in het oog geweest. Het is in de eerste plaats een miskenning van de taalgrens. Di Rupo geeft dit ook toe. De taalgrens is voor hem een kunstmatig iets omdat hij niet op basis van tellingen is vastgelegd. Via de Wallo-Brux proberen de Franstaligen natuurlijk een herfinanciering van het Brussels Gewest af te dwingen, een herfinanciering waar uiteraard de Francofonie beter van wordt. Op bestuurlijk vlak hebben de Franstaligen nu ook ingezien dat een opdeling van gemeenschap en

Rupo en co. Het wordt tijd dat er ook aan Vlaamse kant een duidelijke strategie wordt ontwikkeld en men eendrachtig de Vlaamse zaak verdedigt.

De eis tot uitbreiding van Brussel en het in twijfel trekken van de taalgrens zijn een kaakslag voor de Vlamingen. Het betekent dat Vlaamse gemeenten in de rand een tweetalig statuut krijgen en volledig bij het Waals-Brussels gebied zullen ingelijfd worden. Moeten de Vlamingen straks dan ook niet eisen dat andere gemeenten in de rand boven de taalgrens definitief bij Vlaanderen komen?

Voorlopig wordt het nog binnenskamers gehouden, maar nooit in de politieke geschiedenis werd er zo ernstig rekening gehouden met het einde

"Het wordt tijd dat er ook aan Vlaamse kant een duidelijke strategie wordt ontwikkeld en men eendrachtig de Vlaamse zaak verdedigt."

gewest niet werkbaar is en daarom pleiten Franstalige leiders zoals Didier Reynders (MR) voor een samensmelting van de Franstalige gemeenschap en het Waals gewest. Indien dit uitmondt in een sterke Waals-Brusselse politieke structuur is dit een bedreiging voor de Vlamingen in Brussel en de Vlaamse gemeenschap. Vlaanderen zal zijn banden met de hoofdstad in die constructie sterker moeten maken of Brussel dreigt verloren te gaan voor het noorden van het land.

De Francofonen hebben hun front gesmeed en zullen volgend jaar eendrachtig naar de onderhandelingstafel gaan. Langs Vlaamse zijde is dit nog lang geen feit. De Vlaams-Nationalisten rollen ruziënd over de tafel. N-VA-voorzitter Bart Dewever wil het bloed drinken van Vlaams-Belang-kopstuk Filip De Winter. De CD&V verwijt de VLD geregeld hand- en spandiensten te verrichten aan Di

van het koninkrijk België. De druk vanuit Vlaanderen wordt groter. Vlaanderen heeft behoefte aan meer sociaal-economische middelen en mogelijkheden om zijn toekomst te vrijwaren. De federale staat kan deze vraag van Vlaanderen niet meer garanderen. In de grote debatten over vergrijzing, de werkgelegenheid en de Europese uitbreiding kan Vlaanderen als regio geen ernstige rol spelen als het niet meer beleidsmacht krijgt.

De Vlamingen moeten in één front de Walen ervan overtuigen om omwille van sociaal-economische redenen vooruit te gaan met de vorming van de federale staat België. Zij moeten eerder opzoeken wat Walen en Vlamingen bindt dan zich vast te rijden in oeverloze institutionele discussies. Maar dat is nu net wat de Franstaligen in 2007 zouden willen, namelijk de vis verdrinken, in ingewikkeld communautair gebabbel.

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door de vzw Liberaal Vlaams Verbond, Stichting Vanderpoorten

Verantwoordelijke uitgever:

Piet van Brabant - Sorellaan 27 - 8670 Koksijde

Hoofredactie:

Bert Cornelis Bert@Reflextc.be

Vormgeving:

Ildé Cogen ilde.cogen@vld.be

Secretariaat:

Luc Pareyn - Liberaal Archief
Kramersplein 23 - 9000 Gent
tel. 09/221.75.05 - fax: 09/221.12.15
www.liberaalarchief.be
luc.pareyn@liberaalarchief.be

Het Volksbelang op Internet

Vanaf nu is het Volksbelang elke maand te raadplegen op Internet. Daarvoor moet u naar www.hetvolksbelang.be surfen. De volledige collectie van het Liberaal Vlaams Tijdschrift Het

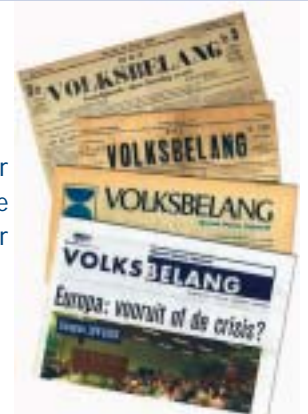
Volksbelang (1867-heden) kan ook worden geraadpleegd in de leeszaal van het Liberaal Archief. De jaargangen van 1867 tot 1914 zijn al gedigitaliseerd.

Het Liberaal Archief is gelegen op het Kramersplein 23 in Gent en is elke werkdag geopend van 9u tot 12u en van 13u tot 17u.

Indien u vragen heeft, volstaat

het om een mail te sturen naar info@liberaalarchief.be, of te telefoneren naar het nummer 09/221.75.05.

www.hetvolksbelang.be

De liberalen en het Feest van de Arbeid

Liberalen vieren 1 Mei

(uit De Nieuwe Gazet van 2 en 6 mei 1907, 2 mei 1908, 2 mei 1909, 2 mei 1910)

Het Feest van de Arbeid is niet het feest van de socialisten, maar van alle arbeiders, vonden enkele kopstukken van de liberale arbeidersbeweging in Antwerpen in het begin van de vorige eeuw - overigens waren ze van mening dat vakbonden neutrale organisaties moesten zijn en zich niet met (partij-)politiek mochten inlaten.

Aan de vooravond van 1 mei 1907 stuurden de (neutrale) Federatie der Vakbonden en de Liberale Volkspartij daarom een uitnodiging naar de socialisten en de katholieke arbeidersorganisatie Vrede om samen het Feest van de Arbeid te vieren. De socialisten weigerden "omdat zij het monopool van hun Meifeest niet wilden afstaan", van katholieke zijde kwam niet eens antwoord.

Twee stoeten

Het gevolg was dat er op woensdag 1

mei twee stoeten gepland werden, maar het weer was zo slecht dat ze letterlijk in het water vielen. Slechts een beperkt aantal socialistische arbeiders stapte op achter de fanfare van De Werker naar hun vergaderlokaal. De Federatie en de Volkspartij besloten hun betoging uit te stellen. Voor hun stoet hadden ze immers meer dan 1.000 kinderen gemobiliseerd en twee praalwagens klaargemaakt, de ene gewijd aan de arbeid, de andere aan de wereldvrede. Alleen de dappersten trokken in groep naar de meeting in de zaal Rubens.

De echte 1-meistoet van de Federatie en de Volkspartij ging door op zondag 5 mei. Die lukte "boven verwachting", want duizenden mannen, vrouwen en kinderen stapten mee op. De betogers droegen diverse slogans - de "oneliner" was duidelijk nog niet in de mode - zoals:

* De ondervinding leert ons: hoe kor-

ter de arbeidsduur is, hoe hoger het loon stijgt;

* Beult de werkman niet meer af en hij zal zich tot een reus ontwikkelen;

* Waarom rode, gele of blauwe grenzen tussen ons in de strijd naar minder werkuren?

Drie stoeten

In 1908 beleefde Antwerpen hetzelfde

scenario. Het volgende jaar stapten er zelfs drie stoeten door de stad: de twee "traditionele" groepen kregen nu nog de concurrentie van een "vrije groep". Maar in 1910 vormden socialistische, liberale en neutrale arbeiders wel één stoet.

Daniël VANACKER

Hebt u zin in meer geschiedenis?

Via de website www.liberaalarchief.be surft u naar een gevarieerde greep uit het rijke liberaal verleden: foto's van vlaggen en affiches, de geschiedenis van de liberale partij, een selectie uit de fotocollectie, recente aanwinsten, en nog veel meer. Ook de Bio-Bibliografie van liberale prominenten 1830-2005 en de bibliotheekcatalogus (enkel op naam en titel) zijn on line beschikbaar.

Vanzelfsprekend bent u voor informatie ook steeds welkom in de leeszaal van het Liberaal Archief, Kramersplein 23, 9000 Gent. Tel.: 09/221.75.05 e-mail: info@liberaalarchief.be.

Geuzen waken bij Maria

uit De Nieuwe Gazet van 25/26 november 1907

Fragment van de voorpagina van De Nieuwe Gazet van 24 november 1907, met de affiche van de huldiging van Delvaux, de spij斯卡art en het concertprogramma (Liberaal Archief).

In 1872 besloten enkele Antwerpse liberalen een voorbeeld te nemen aan de protestanten die in de 16de eeuw in opstand gekomen waren tegen het katholieke bewind. Ook zij wilden het klerikale juk afschudden. Daarom stichtten ze een Geuzenbond "voor vrijheid en vooruitgang". Een van de eerste militanten was advocaat Frédéric Delvaux (1834-1916), die later, als voorzitter van de Liberale Associatie, het Antwerpse liberalisme jarenlang zou domineren.

Toen de Antwerpse liberalen in 1907 de gemeenteraadsverkiezingen wonnen, boden ze de voorzitter een "democratisch banket" aan. Daar haalde Delvaux enkele herinneringen op aan dat beroemde strijdjaar 1872, toen de liberale partij erin slaagde het stadhuis te veroveren.

"De strijd begon met de stichting van de Geuzenbond. Jongens, wat een ontsteltenis verwekte dat in de klerikale wereld! Een vereniging van echte duivels zou niet verschrikkelijker bestookt zijn geworden dan wij dat werden in onze Geuzenbond. Op alle mogelijke manieren werd tegen ons de bevolking opgehitst. De priesters ver-

maledijden ons vanop hun preekstoelen en iedere morgen vond men Mariabeelden op de straathoeken bemoderd of verminkt. Dergelijke schurkerij werd ons ten slotte toch te sterk! Wij besloten zelf de Mariabeelden onder onze bescherming te nemen en verdeelden ons in ploegen om iedere

nacht de Heilige Maagden te bewaken. Zo herinner ik mij nog goed met Edward Pécher en August Michiels een hele nacht bij de Onze-Lieve-Vrouw van de Minderbroedersrui te hebben op schildwacht gestaan!"

Daniël VANACKER

Vlag van de Antwerpse Jonge Geuzenwacht (Vlaggencollectie van het Liberaal Archief). Een selectie uit de vlaggencollectie van het Liberaal Archief vindt u op www.liberaalarchief.be / Iconografie / Vlaggen.

Ballonnetjes brengen burger in de war

Politiek is meer en meer een kwestie van communicatie. Politici communiceren voortdurend over hun beleidsintenties, maar kunnen dit beleid niet altijd de dag nadien realiseren. Het communiceren over nog niet goedgekeurd beleid wordt almaar belangrijker, maar houdt ook een gevaar in: het brengt burgers in de war, wekt oningeloste beloftes op en komt aan het einde van het verhaal de politiek zelf niet ten goede. Postdoctoraal onderzoeker aan de KU Leuven Dave Gelders schreef hierover het proefschrift "Tussen droom en daad. Communicatie over beleidsintenties door de overheid". Nog nooit werd er zoveel gecommuniceerd over wat nog niet is, wat nog moet komen, of misschien niet komt...

En er zijn voorbeelden zat. De organisatie van de Olympische Spelen in Vlaanderen, de bouw van een tweede nationale luchthaven, de invoering van het wegeven tegen 1 januari 2006, een energiecheque voor elk gezin, of de afschaffing van het kijk- en luistergeld.

Communicatie over nog niet aanvaard beleid gaat om communicatie door een regering of een minister over beleid dat nog niet door de minister-raad of het parlement is goedgekeurd. Vaak worden we 's ochtends met deze "ballonnetjes" wakker tijdens het radionieuws. Vele beleidsmakers gebruiken deze communicatietechniek om geregeld in het nieuws te komen. Vaak gaat het om voorstellen of intenties waarvan de burger nadien niets meer verneemt.

Twee voorbeelden die Gelders heeft uitgewerkt zijn de afschaffing van het kijk- en luistergeld en het gedoogbeleid in verband met cannabis. Lang voor de beslissing viel, werd hierover gediscussieerd. Op zich is daar niets op tegen en valt er wel wat te zeggen voor de open debatcultuur. Steve Stevaert pakte uit met zijn voorstel om het kijk- en luistergeld af te schaffen in de zomer van 2000, net voor de gemeenteraadsverkiezingen, maar we moesten wachten tot maart 2002 tot de afschaffing een feit was. De behandeling van de cannabiswet sleepte meer dan twee jaar aan.

Onduidelijkheid

Gelders zegt dat deze vorm van communicatie over niet goedgekeurd beleid bij de burger tot verwarring leidt. Zo twijfelde de burger er lang aan of het kijk- en luistergeld nu al dan niet was afgeschaft. Of men het zou terugkrijgen, of het nog moest betaald worden. Officiële infolijnen zoals de

Vlaamse Infolijn konden geen sluitend antwoord geven omdat er nog niets beslist was.

In het geval van de cannabiswet wisten de politiediensten niet duidelijk wat en hoe er nu bestraft moest worden. Gelders zegt dat dergelijke situaties bij de burger tot anti-politiek en cynisme kan leiden. De politiek die te veel belooft en beloftes niet nakomt. Dit knaagt aan de geloofwaardigheid en daar moeten politici zich voor houden, aldus Gelders.

Daarbij komt nog een andere factor. De oppositie mag naar hartelust allerlei mooie voorstellen en intenties lanceren, zonder daar meteen te worden op afgerekend. Dat steekt bij de meerderheid en men begint daar dan ook maar hetzelfde te doen. Ook de media spelen hun rol. Zij willen almaar nieuwe voorstellen omdat die nieuws zijn en zetten de politici onder druk om "ideetjes" te lanceren. Bovendien laten de media vaak na om juist aan te geven in welke fase van beslissing de voorstellen zitten. Tenslotte zorgt het beleid zelf voor verwarring door onduidelijke communicatie.

Fasering communiceren

In Nederland ontstond op dat vlak een heuse rel toen de regering het rekeningrijden wilde invoeren. Een minister kocht een hele krantenpagina af om haar beleid toe te lichten, maar ze deed alsof alles al was beslist. Zelfs een commissie boog zich over het voorval en schoof enkele richtlijnen naar voor over communicatie over nog niet goedgekeurd beleid. Eén van de richtlijnen daarbij is dat moet aangegeven worden in welke fase van het beslissingsproces het beleid zit. De inhoud van het voorstel is daarbij belangrijk, niet het imago van de poli-

ticus zelf.

Naar het voorbeeld van deze Nederlandse commissie werd op Vlaams niveau de expertencommissie voor overheidscommunicatie geïnstalleerd. Deze commissie werkt aan een normenboek met aanbevelingen en richtlijnen dat binnenkort aan het Vlaams Parlement wordt voorgelegd. Bedoeling is dan dat deze commissie in de toekomst klachten over overheidscommunicatie op Vlaams vlak behandelt en adviezen verstrekt. Op federaal vlak bestaat zo'n commissie niet.

Cruciaal in elke politieke communicatie zijn natuurlijk de woordvoerders. Uit het onderzoek van Gelders blijkt dat zij vooral adviseren over aspecten die rechtstreeks of onrechtstreeks te maken hebben met de manier waarop wordt gecommuniceerd. De meeste woordvoerders spelen een heel beperkte rol bij de advisering over de meer inhoudelijke aspecten van het beleid. Dit is jammer, want veel van de communicatieproblemen hebben te maken met de manier waarop voordien het beleid tot stand kwam. Wordvoerders klagten er dan wel eens over dat zij, als alles toch al fout is gelopen, aan het einde van de ketting de hele drek over zich heen krijgen. Onterecht natuurlijk.

Welke zijn nu de voor- en de nadelen van nog niet goedgekeurd beleid? Bij de voordelen vermeldt Gelders dat dergelijke communicatie verrassingen en misverstanden achteraf kan vermijden en de invoering van het beleid alleen maar kan bevorderen. Burgers moeten in een democratie voortdurend worden geïnformeerd over verschillende politieke standpunten, of deze aanvaard zijn of niet. De burger moet zich een goed beeld kunnen vormen van

het beleid om te kunnen oordelen. Tenslotte vinden ministers dat de communicatie niet alleen aan de oppositie en belangengroepen kan overgelaten worden.

Propaganda

Argumenten tegen communicatie over niet-aanvaard beleid zijn dat dit vaak naar propaganda ruikt die dan nog wel door overheidsgeld is gefinancierd. Het beleidsproces kan erdoor in gevaar gebracht worden. Er wordt geanticipeerd op de goedkeuring door de bevoegde overheid (de regering of het parlement) en er is meer kans op verwarring tussen de beleidsintenties en de beleidsbeslissingen, ofwel omwille van het loutere feit dat men over nog niet aanvaard beleid communiceert en/of omdat men er gebrekkig over communiceert.

Gelders pleit ten slotte voor een slagkrachtige controle op de overheidscommunicatie, het gebruik, naar Nederlands voorbeeld, van een tijdsbalk bij elke mededeling om aan te geven in welke fase het beleid zit, het inbouwen van criteria om oorzaak en gevolg aan te duiden, een denktank van academici, politieke journalisten, politici en woordvoerders om de deontologische bepalingen te bekijken en een niet al te simplistische benadering van het gegeven.

B.C.

Dave Gelders. Tussen droom en daad. Communicatie over beleidsintenties door de overheid. Uitg. Vanden Broele. 298 blz. ; 46,00 euro.

Blauwe oceanen halen economie uit het rood

Naast het besef dat er dringend een aantal hervormingen nodig zijn om onze huidige economische welvaart veilig te stellen, houdt Patricia Ceysens een pleidooi om nieuwe marktopportunities te ontdekken in non-profit sectoren. Inspiratie om daar werk van te maken vindt ze in het boek 'Blue Ocean Strategy' van W. Chan Kim en Renée Mauborgne.

'A sense of urgency'. Het lijkt wel hét codewoord van de Vlaamse ondernemers om beleidsmakers duidelijk te maken dat ze zich steeds meer zorgen maken over de economische toekomst van onze welvarende regio, Vlaanderen. Ondernemers zijn terecht ongerust over een behoudsgezind Vlaanderen in een wereld die door globalisering, demografische en maatschappelijke veranderingen aan een ijl tempo verandert. Al te vaak hebben deze ondernemers de indruk dat de politiek, noch de werknemersorganisaties, noch de samenleving beseft dat we in woelige wateren zijn verzeild.

We zijn alvast niet het orkest van de Titanic. We willen op een ogenblik dat de ijsberg in zicht komt, koers kunnen zetten naar een veilige haven. Met zijn legendarische uitspraak 'It's the economy, stupid' gaf Bill Clinton alvast te kennen dat de economie daarbij het kompas is. We onderschrijven dat graag. En dus zijn ondernemers voor ons als rozen in de wijngaard. De traditie wil immers dat Franse wijnbouwers in hun wijngaarden altijd enkele rozen laten groeien. Als de rozen verwelken, is het tijd om de bodem opnieuw zuurstof te geven. Doen ze dat niet dan verdwijnen één na één de oude wijnranken. Onze ondernemers op wie we rekenen voor jobcreatie zijn zulke rozen. Hun signaalfunctie mogen we niet negeren. Meer dan wie ook en vroeger dan wie ook komen ze op nieuwe markten en voelen ze de adem van een inmiddels wereldwijde concurrentie in de hals. Vandaag vragen ze ons herhaaldelijk of ook wij die 'sense of urgency' voelen. Ja

antwoorden, betekent dat we spoedig een aantal veranderingen moeten doorvoeren. Daar toe focussen wij graag op drie domeinen: lastenverlaging, creativiteit en ontgrendeling.

Lastenverlaging

Een eerste domein blijft dat van de lastenverlaging, zowel administratief als financieel. We hopen hierdoor zowel bedrijven als burgers ademuimte te geven om te ondernemen. Opsteker voor de hardwerkende Vlaming is de lastenverlaging in de personenbelasting voorzien in de meerjarenbegroting van de Vlaamse Regering. Werken loont straks weer net ietsje meer en dat hoort ook zo.

Creativiteit

Een tweede domein is dat van de creativiteit. Innovatie mag niet langer synoniem zijn voor technologische innovatie. Want naast een aantal bedreigingen levert deze woelige tijd ook schitterende opportuniteiten op. Opportuniteiten zien we in het opwaarderen van alle marktsectoren door vormgeving, internationalisering en digitalisering. Precies daartoe kwamen er Vlaamse kenniscentra zoals Flanders Mechatronics, Flanders Drive, Design Vlaanderen, Flanders District of Creativity, IBBT, i-city en Flanders Investment and Trade.

Ons pleidooi voor waarde-innovatie stemt nogal overeen met de aanpak uit 'Blue Ocean Strategy' van W. Chan Kim en Renée Mauborgne. Beide auteurs beschrijven de creatieve strategie om nieuwe concurrentievrije markten te creëren. Kim en Mauborgne noemen deze nieuwe onontgonnen marktgebieden: blauwe oceanen. Ze plaatsen ze in schril

contrast met bloedige rode oceanen waar rivalen als haaien vechten voor een alsmaar krimpende winstmarge. Geheel terecht stellen Kim en Mauborgne: "Door de steeds snellere technische vooruitgang is de productiviteit van het bedrijfsleven aanzienlijk verbeterd en kunnen aanbieders een ongekend spectrum van producten en diensten produceren. In steeds meer sectoren overtreft het aanbod de vraag. De trend in de richting van mondialisering verheft deze ontwikkeling nog. Nu handelsbarrières tussen naties en regio's worden geslecht en informatie over producten en prijzen onmiddellijk mondiaal beschikbaar is, verdwijnen steeds meer nichemarkten en monopolieparadijzen. ...

Verrassend genoeg namen de scheppers van blauwe oceanen niet de concurrentie als ijkpunt. In plaats daarvan volgden zij een andere strategische logica die we waarde-innovatie noemen. Waarde-innovatie is de pijler van de blauwe oceaanstrategie. We noemen dit waarde-innovatie omdat je niet probeert de concurrentie te verslaan, maar probeert deze buitenspel te zetten door een flinke waardeverhoging te creëren voor afnemers en zo een nieuwe, onbetwiste markt opent." Dergelijke nieuwe markten liggen ongetwijfeld ook in een aantal overheidssectoren die vandaag al te vaak nog verboden terrein zijn voor creatieve ondernemers.

Overheidssectoren ontgrendelen

Het ontgrendelen van deze overheidssectoren is dan ook het derde domein waar we willen op focussen. Cultuur, vol-

wassenenonderwijs en media zijn ongetwijfeld sectoren die in een kennismaatschappij aan betekenis winnen en producten of diensten voortbrengen die de gebruiker wel smaakt. Laat de vraag het aanbod creëren. Hetzelfde geldt voor het beleidsdomein welzijn en gezondheid. Hier zijn het vooral demografische en maatschappelijke ontwikkelingen of flexibiliseringsstrends die nieuwe marktopportunities aangeven. Tal van reglementeringen staan de invulling daarvan vandaag echter in de weg. Zo worden bepaalde diensten op het vlak van ouderenzorg of kinderopvang decretaal exclusief voorbehouden aan vennootschappen die werken zonder winstoogmerk. Maar winstcreatie is geen verderfelijk doel. Integendeel, winstcreatie levert vaak een dynamiek op die garant staat voor groei, jobcreatie, kwaliteitsverbetering, diversificatie, specialisatie, internationalisering en vernieuwing. Marktprikkels zorgen vaak ook voor kostenefficiëntie. Bovendien levert kostenefficiëntie soms ook nog kwalitatief een meerwaarde.

Eén voorbeeld. Een profit ouderenvoorziening baat sinds kort ook een kinderdagverblijf uit. Het delen van de keuken en het personeel leveren een belangrijke kostenbesparing op. Schaalvergroting zorgt meestal voor lagere prijzen. De zorg voor dementerende ouderen

kunnen afwisselen met de zorg voor baby's en peuters gaat ziekteverzuim van het personeel tegen. En alsof deze voordelen nog niet genoeg zouden zijn, krijgen de oudere rusthuisbewoners zo waar prettichjes in de ogen bij iedere ontmoeting met het jonge volkje van het kinderdagverblijf. Een blauwe oceaan van formaat.

Overwinnen van hindernissen

Vreemd toch dat er nog altijd weerstand is om delen van de non-profit te ontgrendelen en er blauwe oceanen van te maken. De auteurs Kim en Mauborgne verwondert dit niet. Ze wijden in hun boek immers een heel hoofdstuk aan 'het overwinnen van grote hindernissen' om deze strategie uit te voeren. Naar verluidt roept verandering, innovatie en vernieuwing altijd weerstand op. Zeker in een behoudsgezind Vlaanderen. Maar niet getreurd, het is de tegenwind die de vlieger laat stijgen. En dus zetten we met of zonder tegenwind in de zeilen koers naar marktwerking en vernieuwing in overheidssectoren. Niet in het minst dat van welzijn en gezondheidszorg. We kiezen daarbij –het zal u niet verwonderen– het ruime sop van blauwe oceanen!

Patricia CEYSENS
VLD-fractieleider
Vlaams Parlement

'Wat me niet doodt, dat maakt me sterker'. Deze woorden van Nietzsche zijn vandaag treffend voor de Europese Unie. "Ondanks de diepe crisis als gevolg van het Franse 'non' en het Nederlandse 'nee' is het

Europese project niet dood en ligt het niet op sterven. Integendeel, de huidige situatie kan een 'momentum' betekenen om een debat aan te gaan over de bestemming van Europa", zegt Mathias De Clercq.

Pleidooi voor een liberaal Europa

Een nieuw Europa

Een nieuw Europa kan vooreerst niet zonder een duidelijk afgebakend bevoegdheidspakket. Een debat over de kerntaken van de Unie is onontbeerlijk. Subsidiariteit is daarin het sleutelbegrip. Dit principe is steeds dode letter gebleven. De Unie komt op sommige domeinen te veel tussen. Europa hoeft zich niet te bemoeien met sport, cultuur, gezondheidszorg, sociale zekerheid, onderwijs, belastingen, ruimtelijke ordening of het beheer van overheidsdiensten. De kerntaken van de Unie zijn: de interne markt, asiel en migratie, een veiligheids-, buitenlands- en defensiebeleid, een gezamenlijke handelspolitiek, de douane-unie en het monetair beleid.

Migratiestop opheffen

Europa moet resoluut kiezen voor een verdere integratie op een aantal nauwkeurig omschreven gebieden en tegen een Unie als loutere vrijhandelszone. Gezien de confrontatie met de globalisering en de vergrijzing binnen de Unie, vormt de interne markt een sleuteldomein voor de Europese burger. De Europese markt dient zo open mogelijk gemaakt te worden door het verwijderen van bestaande barrières. De vrijmaking van de dienstensector, die 70% van de economische activiteit uitmaakt, zal voor meer keuzevrijheid, meer concurrentie, meer banen en meer economische groei zorgen.

Liberalen moeten niet alleen voorstander zijn van een vrij verkeer van goederen, diensten en kapitaal, maar ook van personen. Zowel om principiële als om demografische redenen dient de migratiestop van de jaren zeventig, opgeheven te worden. De vrijheid van beweging vormt een fundamenteel liberaal beginsel. Het openstellen van onze grenzen is een noodzaak, gelet op de dalende geboortecijfers en een verouderende bevolking. Om de verhouding tussen actieve en gepensioneerde burgers stabiel te houden, heeft de Unie jaarlijks 13,5 miljoen migranten nodig. Zij vertegenwoordigen mankracht en verzekeren een hogere consumptie. In geen geval mag de immigratie uitsluitend bestaan uit voor Europa economisch nuttige personen, vermits dit een naïef geloof in de mogelijkheden van economische planning zou veronderstellen en afbreuk zou doen aan het liberale fundament van individuele gelijkwaardigheid.

De EU dient ook haar buitenmuren te

slopen op het vlak van producten. Het Europese landbouwbeleid, gekenmerkt door invoerheffingen en productie- en exportsubsidies, is niet alleen een economische, maar ook een morele schande. Hierdoor doet de EU al haar inspanningen op het gebied van ontwikkelingshulp teniet, want de schade van dit systeem overtreft ruimschoots de ontwikkelingshulp. Het gemeenschappelijke landbouwbeleid kost de ontwikkelingslanden jaarlijks een welvaartsverlies van ongeveer 40 miljard dollar.

Terrorismebestrijding

Een ander belangrijk aspect betreft de plaats van Europa in een wereld waarin terrorisme, noch criminaliteit zich stoort aan grenzen. Mijn inziens is Europa een politieke dwerg omdat een geloofwaardig gemeenschappelijk buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid onbestaande is. Het gevolg is dat de Unie zich in de wereld niet strategisch kan positioneren en dat gaat ten koste van de Europese burger.

Er zijn immers, naast directe, ook indirecte risico's als gevolg van het internationale terrorisme, zoals de stagnatie van de wereldeconomie als gevolg van aanhoudende aanslagen op de olie-industrie die aan de explosie van de olieprijs heeft bijgedragen. Dit, en de noodzaak van terrorismebestrijding in de lidstaten van de Unie zelf, vereisen een gezamenlijk Europees antwoord.

Ook op het gebied van de energiepolitiek staat de Unie langs de kant toe te kijken. Omdat de Unie geen eenheid is, kan het met dit machtsvraagstuk niet omgaan en kan de toegang tot energie niet worden veiliggesteld. Bovendien kan Europa niet langer enkel binnen haar eigen grenzen streven naar de creatie van een ruimte van individuele vrijheid en de ogen sluiten voor de problemen van individuen in andere landen. Wil Europa echt vrede en democratie bevorderen in de wereld, dan dient het naast het aanwenden van haar diplomatieke vaardigheden, resoluut te kiezen voor een geïntegreerd Europees defensiebeleid, met andere woorden voor een gezamenlijk Europees leger.

Kiezen voor de uitbreiding

Het verbreden van de ruimte waarbinnen individuen zelf invulling kunnen geven aan hun levensplan, vormt ook het uitgangspunt in mijn overtuiging over de uitbreiding van de Unie. Ik ben een grote

voorstander van de uitbreiding van de Unie, ook met betrekking tot Turkije. De criteria voor toetreding zijn de Kopenhagen-beginselen (democratische rechtstaat, functionerende markteconomie en implementatie 'acquis communautaire'). Indien Turkije aan deze voorwaarden voldoet, moet Turkije opgenomen worden in de Europese Unie. Religie maakt geen deel uit van de Kopenhagen-beginselen. Het Europese project is een politiek project, wars van religie. De Europese Unie steunt op een manifest liberaal idee, voornamelijk een idee van landen om zich vrijwillig te onderwerpen aan een aantal fundamentele principes zoals de vrijheid van meningsuiting, de scheiding van kerk en staat en de gelijkwaardigheid van alle mensen en van man en vrouw in het bijzonder. Als Turkije dit waardenpad bewandelt en beantwoordt aan de Kopenhagen-criteria, is er geen enkele reden waarom het land niet zou kunnen toetreden tot de EU. En hetzelfde geldt voor landen als de Oekraïne, Wit-Rusland, Georgië, enz. Een Europese regering

Naast deze uitbreiding, dient ook de

absolute noodzaak van verdieping plaats te vinden. Het democratische tekort binnen Europa is niet langer aanvaardbaar, maar bovenal onwerkbaar. Er moet een echte Europese regering komen, die de uitvoerende macht bezit. De wetgevende macht dient bij het parlement te liggen, dat uit twee kamers bestaat, het Europees Parlement en de Raad. Het Europese Parlement moet over alle Europese bevoegdheidsdomeinen volwaardig kunnen beslissen. Verder is het fundamenteel dat de meerderheidsbeslissing op alle Europese bevoegdheidssterreinen ingang vindt en dat het verlamme vetorecht opgeheven wordt. Ook dient de piste van Europese politieke partijen bewandeld te worden. Een nieuwe wereldrealiteit vereist nieuwe initiatieven. Het antwoord op de globalisering ligt niet in minder Europa, maar een ander Europa, een open en vrij Europa, een liberaal Europa

Mathias De CLERCO
(kernlid van de
onafhankelijke denktank
Liberales)
www.mathiasdeclercq.be

Afrika, Het verloren Continent?

"The Constant Gardener"

Fernando Mereilles leverde in 2002 al een ijzersterke film af met "Cidade de Deus" dat zich afspeelt in de getto's van Brazilië. In "The Constant Gardener" schudt hij de westerling opnieuw wakker. Mereilles neemt ons mee naar het verloren continent, Afrika, wat prachtige natuurbeelden oplevert, maar ons tegelijkertijd confronteert met de eindeloze kloof tussen arm en rijk. Met zijn mix van aanklacht, romantiek en suspense is "The Constant Gardener" een echte aanrader.

Justin Quayle (Ralph Fiennes) is een Brits diplomaat en lid van de High Commission. Tijdens een van zijn lezingen ontmoet hij Tessa (Rachel Weisz), een mensenrecht-activiste die hem het vuur aan de schenen legt. Op hun kennismaking volgt een romantische scène. De twee trouwen al snel en als Justin, als lid van de High Commission, naar Nairobi wordt gestuurd, grijpt Tessa de kans om de mensen daar daadwerkelijk te helpen. Niet iedereen kan haar grote mond en strijdkracht even sterk waarderen. Op een dag worden zij en haar collega, de Afrikaanse dokter Arnold, vermoord teruggevonden. Struikrovers, luidt het officieel, maar die theorie wordt niet zomaar aangenomen door Justin. Hij wil de naam van zijn vrouw, waarvan verteld wordt dat ze een relatie had met Arnold, zuiveren en de waarheid achterhalen. Hij komt erachter dat Tessa op onfrisse praktijken van het farmaceutische bedrijf Three Bees was gebotst. Three Bees gebruikt de Afrikaanse bevolking als testmarkt voor zijn geneesmiddelen onder het mom van aids- en tbc-bestrijding. Big business waarbij het weinig uitmaakt dat de werking van die pillen nog lang niet op punt staat, als het maar geld in het laatje brengt.

Hoe dichtert Justin bij de waarheid komt, hoe meer ook zijn leven in gevaar is.

Dure etentjes en extreme armoede

De kloof tussen arm en rijk wordt in bepaalde scènes extra in de verf gezet. Chique diplomatenfeestjes en exquise etentjes in dure tenten staan in schril contrast met de sloppenwijken waar mensen 40 km moeten lopen om een ziekenhuis –of wat daarvoor moet doorgaan- te vinden. Toch is de film allesbehalve een louter morele aanklacht tegen het Westen. Thrillerelementen, romantiek en prachtige natuurbeelden maken dat de kijker van bij de eerste minuut geconcentreerd toekijkt. De excellente acteerprestaties, niet in het minst van Rachel Weisz, niet enkel mooi om naar te kijken, maar ook nog eens een vrouw met ballen, tilt de film naar een hoger niveau. Ze werd hiervoor bekroond met een Oscar voor de beste vrouwelijke bijrol. "The Constant Gardener" bevat veel intriges en is daardoor niet altijd even makkelijk te volgen. Dit is dus niet zomaar een film om je verstand op nul te zetten, maar een film voor de intelligente kijker die er echt voor gaat zitten.

Regie: Fernando Mereilles
Speelduur: 129 min.

"Met gevaar voor eigen leven gaat Justin op zoek naar de waarheid achter de moord op zijn vrouw"

Is Dimitri Verhulst een Boon in wording?

Volstaan interviews in 'De laatste show' en een 'Titaan-tje' bij Pat Donnez om je recentste roman gecatapulteerd te zien in de top tien van Vlaamse fictielijsten? Om hem nu al te vergelijken met zijn streekgenoot Louis-Paul Boon? En wat heeft Verhulst met de schrijver-journalist Roger Van de Velde, die van 1946 tot aan zijn dood in 1970, voor de liberale krant De Nieuwe Gazet werkte?

In zijn recentste roman "De helaasheid der dingen" keert Verhulst terug naar zijn fictief geboortedorp in de buurt van Aalst. Hij beschrijft zijn aan alcohol verslaafde vader, zijn triviale familieleden en dorpsbewoners die aan de rand van de marginaliteit leven, zijn grootmoeder en haar dronken zonen, een incontinentie moeder die hij een kring noemt (in eerdere romans kwam zij vaker aan bod), de steeds werkloze ooms die alleen denken aan zuipen en seks. Met veel begrip en gevoel voor humor rekent de schrijver af met het milieu uit zijn kinderjaren. Het Vlaamse proletariaat m.a.w. van het einde van de twintigste eeuw. De goedlachse geestigheden krijgen een sarcastische wending wanneer Verhulst het heeft over de aartsvijanden van zijn clan, de familieleden die het verder schopten, de ingeweken "nouveaux riches" in de villawijken.

Familiebanden

De roman telt twaalf hoofdstukken, die een titel hebben en een zelfstandig verhaal vertellen. Verhulst is de ik-verteller die aanvankelijk een puber van ongeveer dertien moet zijn. De twaalf verhalen staan schijnbaar los van elkaar, maar hebben uiteraard een rode draad: de familiebanden en meer bepaald een ode aan de verslaafde vader. De schrijver erkent diens pogingen om te genezen van zijn verslaving, bewondert zelfs het falen en besterft het van medelijden wanneer de vader in een inrichting wordt opgenomen.

De verhalen worden min of meer in chronologische volgorde verteld, tot de schrijver ongeveer dertig is. In dit autobiografische relaas vertelt Verhulst over zijn ervaringen bij pleeggezinnen, zijn mislukte huwelijk en vaderschap.

Hier en daar wordt de stijl en de (opzettelijk) binnengeslopen Aalsterse dialectiek van Verhulst vergeleken met die van Louis-Paul Boon. Jawel, net als Boon (in "Vergeten Straat") beschrijft Verhulst de ondergang van een kleine (dorps-)gemeenschap met anarchistische trekken en zich steunend op eigen belevenissen en herinneringen. Net

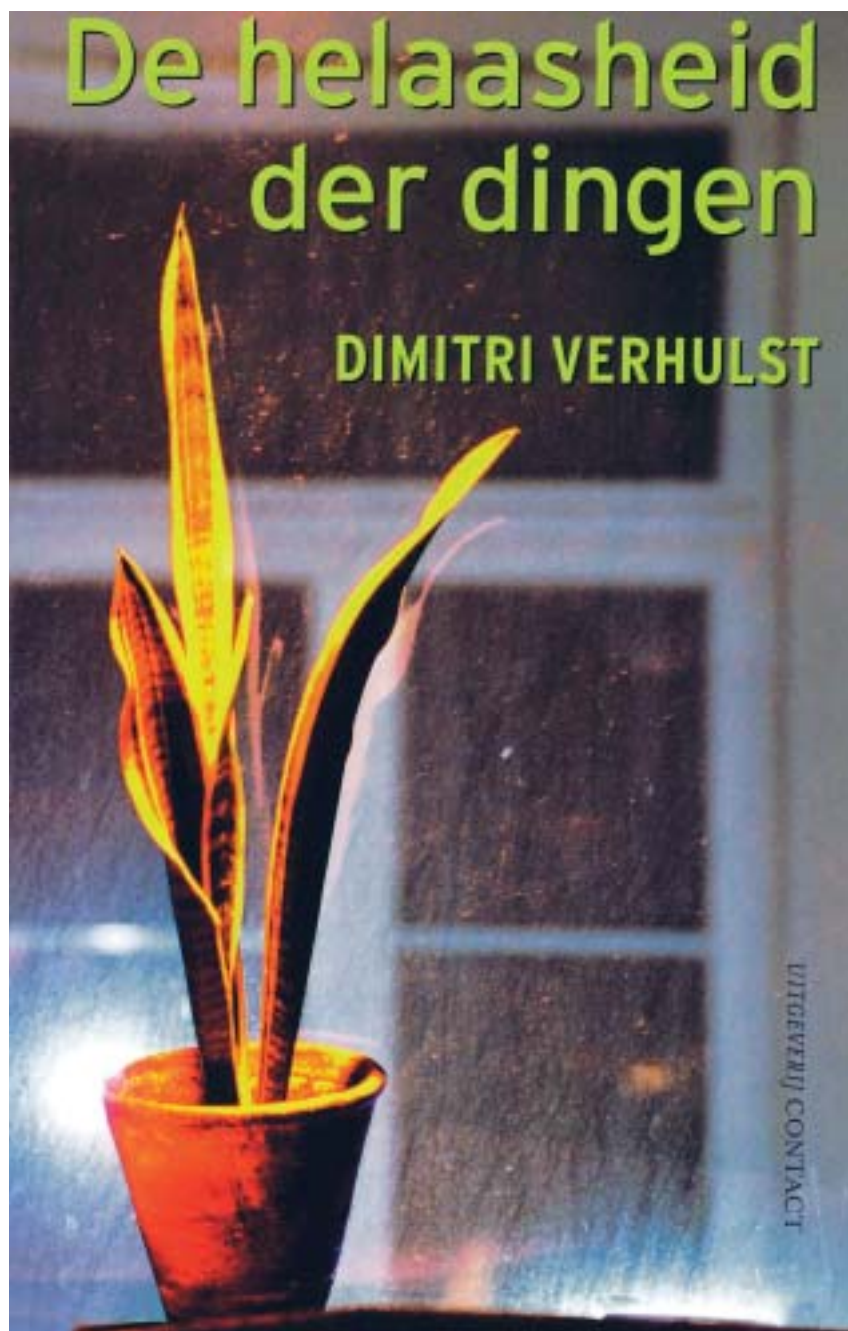

als Boon stelt hij een kritisch-reflectieve traditie ter discussie en hij deelt met Boon diens 'voortgangspessimisme'.

Verhulst schrijft soms uitbundig, soms wrang, soms teder, met elan en vol overgave. De Helaasheid der dingen is meer dan een werkelijkheidsgetrouwe reconstructie van het verleden of een reflectie over de herinnering. Boon is overigens een schrijver waarmee Verhulst zich graag vereenzelvigde, "wiens stijl ik als aspirant-schrijver heb nageaapt..."

Barman

Op zijn zeventiende leerde Verhulst, toen hij barman was in een Aalsters hotel, heel toevallig (in de stadsbibliotheek) het werk van Roger Van de Velde kennen die twee jaar voor Verhulst's geboorte was gestorven. Hij geraakte meteen in de ban van deze in 1925 geboren schrijver en journalist van De Nieuwe Gazet. Van de Velde was een maaglijder, die verslaafd geraakte aan de pijnstillende palfium, soms een 'modieuze drug' genoemd (de Franse schrijfster Françoise Sagan onderging hetzelfde lot, maar had meer poen en duurere advocaten om aan het spul te geraken). Van de Velde kreeg problemen, vervalste of stal doktervoorschriften, belandde in ontwenningscentra en gevangenissen. Ook de laatste jaren van zijn leven, tussen de verblijven in gevangenissen en inrichtingen door, kon hij, dank zij zijn beschermheer Frans Strielemans, hoofdredacteur van De Nieuwe Gazet, altijd terug aan het werk bij de krant waar Van de Velde debuteerde als sportverslaggever (!), en naderhand als polyvalent journalist die naast cursiefjes ook sociale reportages en theaterrecensies schreef. Dimitri Verhulst begon het literaire

oeuvre van Van de Velde te verslinden en vindt terecht dat Van de Velde te weinig herinnerd wordt aan zijn werk en te veel geassocieerd wordt met palfium. Bij de voorstelling van de heruitgave van Van de Velde's Recht op antwoord en De knetterende schedels zorgde hij voor een beklijvende inleiding. Zijn passie voor Van de Velde neemt af en toe hallucinerende vormen aan. In het essay (?) 'Weledelgestorven Heer Roger van de Velde' poneert Verhulst zelfs dat hij in een instelling als veertienjarige een kamergenoot had die sprekend leek op Roger Van de Velde en die wel eens zijn natuurlijke zoon zou kunnen zijn...

Als auteur debuteerde Dimitri Verhulst in 1999 met de verhalenbundel "De Kamer hiernaast". In zijn eerste roman "Niets, niemand en redelijk stil" is het hoofdthema een onbereikbare liefde met een twijfelend hoofdpersonage, dat een eind aan zijn huwelijk wil maken, "morgen of overmorgen, als

hij zich voldoende moed heeft ingedronken". Ook de gedichtenbundel "Liefde, tenzij anders vermeld" gaat over de mooie maar ook over de ongelukkige liefde. 'Een nieuwe Herman de Coninck!' 'Een nieuwe Claus!' werd hier en daar wat vroegtijdig geroepen. De "Verveling van de keeper" kan een misstap genoemd worden: centraal staat een Vlaamse superdoelwachter die geen enkele bal doorlaat, gesitueerd tijdens de Wereldbeker Voetbal in 2034 in een verrechts Vlaanderen. In 2003 liet Verhulst zich opsluiten in een asielcentrum. Levend tussen de asielzoekers leidde dat tot de roman "Problemski Hotel". Zijn veelzijdigheid kwam in 2005 tot uiting met de toneeltekst Yerma verdient een toefeling.

John RIJPENS

De helaasheid der dingen. Roman. Uitg. Contact (Pandora Olympus) Amsterdam, 2006. 207 blz. Prijs: 18,90 euro.